Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!
Комуністычная Партыя (большэвікоў) Беларусі
ЗВЯЗДА
Орган ЦК і Мінскага Абкома КП(б)Б

ГОД ВЫДАННЯ XXIV
№ 71 (6953)
АЎТОРАК
25
САКАВІКА
1941 г.
ЦАНА 10 КАП.

Сёння ў нумары:

Прыём тав. В. М. Молатавым Міністра Замежных Спраў Японіі п. Іосуке Мацуока.
У Наркамаце Замежных Спраў.
У Народным Камісарыяце Дзяржаўнага Кантролю Саюза ССР.
Пленум Гомельскага гаркома КП(б)Б.
Узнагароджанне перадавікоў станкабудаўніцтва.
АРТЫКУЛЫ: І. Ільюшын — Аб марксісцка-ленінскай тэорыі адлюстравання. А. Гельман — Больш клапаціцца аб вылучанні кандыдатаў партыі. А. Матусевіч — Знатныя гаргары Беларусі — Пятро Брагінец. Ф. Гончаровіч — Да сяўбы гатовы. М. Паўлючэнка — Нарада партыйнага, савецкага і гаспадарчага актыва Магілёўскай вобласці. Г. Наумаў — Фабрычны графік і трастаўскае планіраванне. І. Міхайлаў — Аб браку, сабекошце і накладных выдатках.
ЗА РУБЯЖОМ: Вайна ў Еўропе і Афрыцы. (Дзённік ваенных дзеянняў). Амерыканская дапамога Англіі. Становішча ў Францыі. Ваенныя мерапрыемствы ў Гібралтары. Становішча ў Танжэры. Забастовачны рух у Шанхаі.

АРГАНІЗАВАНА СУСТРЭЦЬ ТОРФСЕЗОН

Торф у паліўна-энергетычным балансе рэспублікі займае 64 процанты. Значэнне гэтага асноўнага віду паліва з кожным годам павялічваецца. Партыя і ўрад ствараюць усе ўмовы для развіцця мясцовай паліўнай базы.

Запасы торфу ў БССР невычарпальныя. Тарфяныя масівы ёсць каля ўсіх буйных прамысловых пунктаў рэспублікі, амаль у кожным раёне.

[illegible]

ВАЕННА-ТАКТЫЧНЫЯ ВУЧЭННІ АСОВІЯХІМАЎЦАЎ У СЛУЦКУ

[illegible]

ПЛЕНУМ ГОМЕЛЬСКАГА ГАРКОМА КП(б)Б

ГОМЕЛЬ. (Кар. «Звязды»). Чарговы пленум Гомельскага гаркома КП(б)Б, які адбываўся 21 і 22 сакавіка, абмеркаваў пытанні аб стане энергетычнай гаспадаркі і эканоміі электраэнергіі на прадпрыемствах горада і аб выніках прыёму ў партыю за перыяд паміж VI і VII пленумамі гаркома КП(б)Б. Даклад па першаму пытанню зрабіў сакратар гаркома КП(б)Б па прамысловасці і транспарту тав. Антонаў.

— Прамысловасць Гомеля, — гаворыць дакладчык, — за годы сталінскіх пяцігодак надзвычай вырасла. Значна развілася і энергетычная гаспадарка. Магутнасць электрастанцыі павялічылася ў некалькі разоў. Усё-ж энергетычная гаспадарка адстае ад росту прамысловасці і не задавальняе поўнасцю яе патрэб. Неабходна самае беражлівае расходаванне электраэнергіі.

Дакладчык прывёў шматлікія факты растранжыравання электраэнергіі, запушчанасці энергетычнай гаспадаркі на многіх прадпрыемствах. Толькі сем прадпрыемстваў горада перарасходавалі за 1940 год 2.235 тыс. кіловат-гадзін электраэнергіі. Колькасці страчанай электраэнергіі хапіла-б на абслугоўванне 8 такіх заводаў, як «Рухавік рэвалюцыі».

Большасць прадпрыемстваў уплацілі электрастанцыі вялікія штрафы. Завод «Рухавік рэвалюцыі» ўплаціў у 1940 годзе 43.000 рублёў штрафу, суднарамонтны завод — 63.000 рублёў, камбінат «Спартак» — 84.000 рублёў. Завод Гомсельмаш, дзякуючы ўпарадкаванню энергетычнай гаспадаркі, дабіўся павышэння косінуса-фі, за што атрымлівае прэмії ад электрастанцыі.

Некаторыя прадпрыемствы горада і ў гэтым годзе прадаўжаюць перарасходваць электраэнергію. Завод «Рухавік рэвалюцыі» за студзень месяц перарасходаваў электраэнергіі на 13 процантаў звыш нормы, завод «Ізаліт» — на 178 процантаў, фабрыка «Праца» — на 30 процантаў. Усё гэта гаворыць аб тым, што гаспадарнікі, дырэктары прадпрыемстваў не навялі большэвіцкага парадку ў сваёй энергетычнай гаспадарцы, а партыйныя арганізацыі прадпрыемстваў не ўваходзяць у эканоміку вытворчасці, не аналізуюць прычын перарасходавання электраэнергіі.

Па дакладу тав. Антонава разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі. Большэвіцкай крытыцы была падвергнута работа электрастанцыі, якая мала што зрабіла для эканоміі электраэнергіі. Выступаўшыя прыводзілі прыклады, калі з-за няспраўнасці сеткі дапушчаны вялікія страты энергіі, перарасход паліва. Па віне электрастанцыі ў студзені месяцы фабрыка «Праца» прастаяла 1.478 чалавека-гадзін, камбінат «Спартак» — 1.260 чалавека-гадзін. Яшчэ не ліквідаваны аварыі і вялікія расходы электраэнергіі на ўласныя патрэбы станцыі.

Дырэктар завода Гомсельмаш т. Генкін расказаў пленуму, якім шляхам прадпрыемства дабілася эканоміі электраэнергіі. На заводзе праведзена падзяленне асвятляльнай групы, перагрупіроўка матораў, абсталявана прыстасаванне для сеткі. На кожным станку ўстаноўлен аўтаматычны выключацель, што ліквідуе халастое вярчэнне матораў. Зніжан сабекошт электраэнергіі на адзінку прадукцыі.

З дакладам па другому пытанню — аб выніках прыёму ў ВКП(б) за перыяд паміж VI і VII пленумамі гаркома — выступіў сакратар гаркома партыі т. Барышоў.

Дакладчык адзначыў, што партыйныя арганізацыі горада сталі больш сур'ёзна падыходзіць да пытання росту партыйных радоў. Палепшыўся якасны адбор. Большасць прынятых у партыю — рабочыя вядучых прафесій, совецкая інтэлігенцыя, перадавыя людзі прамысловасці і транспарта. На жаль, ёсць яшчэ такія арганізацыі, якія ў пагоні за колькасцю парушаюць сталінскі прынцып індывідуальнага адбору ў партыю. Так, напрыклад, партыйная арганізацыя сярэдніх тэхнічных курсаў Беларускай чыгункі прыняла ў кандыдаты ВКП(б) двух чалавек, не дастойных звання комуніста. Райком адмовіў ім у прыёме. Выпадкі парушэння прынцыпа індывідуальнага адбору маюць месца і ў партыйнай арганізацыі жыллёва-рамонтнай канторы. Наяўнасць вялікай колькасці кандыдатаў з пратэрмінаваным стажам сведчыць аб слабой пастаноўцы палітычна-выхаваўчай работы сярод кандыдатаў ВКП(б).

Па абодвух пытаннях пленум прыняў рашэнні.

Пленум вырашыў рад арганізацыйных пытанняў. Пленум выбраў трэцім сакратаром гаркома КП(б)Б тав. Барыкіна, працаваўшага дагэтуль сакратаром Чыгуначнага райкома КП(б)Б г. Гомеля.

20 сакавіка Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР тав. М. І. Калінін уручыў ордэны і медалі ўзнагароджаным. На здымку: тав. М. І. Калінін уручае ордэн «Знак почета» І. І. Несцеруку — жыхару вёскі Новая Ліпенка (Дамачэўскі раён, Брэсцкая вобласць).
Фото А. Грыбоўскага. (Фотахроніка ТАСС).

Прыём тав. В. М. Молатавым Міністра Замежных Спраў Японіі п. Іосуке Мацуока

24 сакавіка Старшыня Соўнаркома СССР і Народны Камісар Замежных Спраў тав. В. М. Молатаў прыняў Міністра Замежных Спраў Японіі пана Іосуке Мацуока, якога суправаджаў японскі Пасол у Маскве п. Тацекава.

На прыёме прысутнічаў таварыш Сталін. Гутарка прадаўжалася звыш гадзіны.

ТУРНІР МАЦНЕЙШЫХ

Шахматны турнір мацнейшых пачаўся 23 сакавіка ў перапоўненым зале Палаца імені Урыцкага ў Ленінградзе. На жаль, на старце адсутнічае Балеслаўскі, які захварэў. Яго партыі першых двух тураў будуць сыграны ў далейшым.

Першыя сустрэчы паказалі, што ўсе ўдзельнікі настроены па-баявому і зусім не маюць намеру канчаць партыі гросмейстарскімі нічыімі: Керэс выбраў супроць Бандарэўскага «адкрытую партыю», жадаючы прымусіць праціўніка прыняць бой у мала знаёмай абстаноўцы, бо Бандарэўскі ніколі ў сур'ёзнай турнірнай практыцы «адкрытых» партый не іграў. З пачатку партыі перавага была на баку Керэса, спробы Бандарэўскага абвастрыць ігру афярай пешкі не прывялі да мэты. У сярэдзіне абодва ігралі не зусім дакладна, што ўсё-ж не палепшыла пазіцый Бандарэўскага. Адкладзенае становішча дае Керэсу шансы на выйгрыш.

Партыя Ліліенталь—Смыслоў працякала драматычна. Смыслоў добраахвотна з самага пачатку пайшоў на аслабленне сваёй пазіцыі, у разліку на ўскладненні. Але партыя склалася зусім у духу Ліліенталя, і ўсе прысутныя ўжо думалі, што Смыслоў праігрывае. Аднак ён тут вельмі хітра прапанаваў афяру пешкі. Ліліенталь хутка ўзяў яе, але хутка і раскаяўся — у чорных паявіліся шансы. Смыслоў аказаўся яшчэ больш «шчодрым», і ў гросмейстра к канцу аказаліся ўжо чатыры лішніх пешкі, аднак гэта да перамогі не прывяло, бо Смыслоў дабіўся нічыёй вечным шахам, ад чаго ўнікнуць не было магчымасці.

Учора ігралася таксама дзве партыі. Партыя Батвінік—Ліліенталь склалася спрыяюча для Батвініка: з самага пачатку ён стварае даўленне ў цэнтры, дабіваецца пазіцыйнай перавагі, якую ў сваім звычайным стылі даводзіць да выйгрышу.

Смыслоў — Керэс разыгралі іспанскую партыю. Керэс прымяніў навінку. Смыслоў шукаў таксама ўсякіх ускладненняў, але ўсё-ж партыю выраўняць не змог, і яна адкладзена з перавагай у Керэса.

Сёння іграецца трэці тур.

Узнагароджанне перадавікоў станкабудаўніцтва

Нарком цяжкага машынабудаўніцтва СССР тав. Ефрэмаў за вытворчыя поспехі ўзнагародзіў значком «Отличник социалистического соревнования Наркомтяжпрома СССР» групу перадавых рабочых і інжынерна-тэхнічных работнікаў станкабудаўнічых заводаў БССР. Сярод узнагароджаных — майстар завода імені Варашылава (Мінск) тав. Загорскі, канструктар завода імені Кірава (Мінск) тав. Талако, свідравальшчык гэтага завода тав. Чэўжык, слесар завода імені Кірава (Віцебск) тав. Ларчанка і інш.

Апрача гэтага, група стаханаўцаў і інжынерна-тэхнічных работнікаў станкабудаўнічых заводаў БССР узнагароджана граматамі Наркамата цяжкага машынабудаўніцтва. (БЕЛТА).

ЛЕПШАЯ ФАБРЫКА

Журы пры ЦП саюза швейнікаў, разглядзеўшы вынікі дзейнасці швейных фабрык за 1940 год, рашыла пераходны чырвоны сцяг перадаць гомельскай швейнай фабрыцы «Комінтэрн».

Гэта фабрыка план 1940 года выканала на 114,5 проц., прычым па фонду зарплаты — на 104,9 проц. Сабекошт прадукцыі зніжан на 0,5 проц. (замест 0,2 проц. па плану). Фабрыка дала прадукцыі першага сорту 69,9 проц. Стаханаўскім рухам ахоплена больш палавіны калектыва прадпрыемства. План па накапленню фабрыкай перавыканан на 402.000 рублёў.

С. НЕСЦЕРАЎ.

Рэспубліканская нарада па пытаннях тэхнікі безапаснасці

На Бабруйскім лесакамбінаце адбылася нарада па пытаннях аховы працы і тэхнікі безапаснасці, склікаламая Галоўлесдрэвам Наркомлеса СССР і Беларускім рэспубліканскім камітэтам саюза рабочых лесасплавання і дрэваапрацоўкі.

На нарадзе прысутнічалі тэхнічныя дырэктары і тэхнікі па ахове працы прадпрыемстваў дрэваапрацоўчай прамысловасці Беларусі.

Былі заслуханы даклады загадчыка аддзела аховы працы і тэхнікі безапаснасці Галоўлесдрэва т. Мацкевіча, намесніка старшыні БРК саюза т. Кудзелькі і даклады з месц.

Нарада намеціла мерапрыемствы па паляпшэнню пастаноўкі аховы працы і тэхнікі безапаснасці ў 1941 годзе.

Х. ГРЫНШТЭЙН.

Па Совецкай краіне

ВЫСТАЎКА Ў ЛЕНІНГРАДСКІМ МУЗЕІ ЭТНАГРАФІІ

У Дзяржаўным музеі этнаграфіі адкрываецца пастаянная выстаўка, прысвечаная мінаючай 31 сакавіка першай гадавіне з дня ўтварэння Карэла-Фінскай ССР. Будзе паказана мінулае і сучаснае карэлаў, фінаў, вепсаў і рускіх-паморак.

Рад матэрыялаў прысвячаецца гісторыі грамадзянскай вайны на тэрыторыі рэспублікі — гераічнаму пераходу атрада Антыкайнена, бою ля Кімас-возера. Карты, фото і дакументы адлюструюць гераічныя баі Чырвонай Арміі на Карэльскім перашэйку ў 1939—1940 годах.

Ярка і красачна паказваецца росквіт народнай гаспадаркі рэспублікі. (ТАСС).

УПАРАДКАВАННЕ ГАРАДОЎ ЛАТВІЙСКАЙ ССР

У гэтым годзе ў Рыге і іншых гарадах Латвійскай ССР будуць пабудаваны новыя жылыя дамы, расшыраецца сетка водаправодаў і каналізацыі. Дамы советаў, у якіх размесцяцца совецкія ўстановы, будуюцца ў Рэзекні, Талсі і Віляны. У 40 гарадах дабудоўваюцца жылыя дамы. Перабудоўваецца рыжскі газавы завод. У многіх гарадах складаюцца праекты будаўніцтва новых водаправодаў. (ТАСС).

На здымку: Дом Вярхоўнага Совета УССР у гор. Кіеве, пабудаваны ў 1939 годзе па праекту архітэктара В. Забалотнага, удастоенага за гэты праект Сталінскай прэміі першай ступені. Фото ТАСС.

РАЗВЕДЧЫКІ КАРЫСНЫХ ВЫКАПНЯЎ

Краяведы-любіцелі Ніжне-Сергінскага раёна Свярдлоўскай вобласці далі 53 заяўкі на адкрыццё імі месцараджэння карысных выкапняў—асбеста, нікеля, баксітаў, жалезнай руды, торфу, агнетрывалых глін і т. д. Ніжне-Сергінскі металургічны завод яшчэ ў мінулым годзе адмовіўся ад увозу даламіта, вапняка і кварцыта, запасы якіх знойдзены мясцовымі жыхарамі.

У пошуках карысных выкапняў актыўны ўдзел прымае больш 50 жыхароў раёна. Кіруе іх работай раённае таварыства краяведаў. (ТАСС).

ЛІКВІДАЦЫЯ НЕПІСЬМЕННАСЦІ Ў ЛІТОЎСКАЙ ССР

У Літве пачаўся перапіс непісьменных і малапісьменных. Актыўны ўдзел у гэтай рабоце прымаюць працоўная інтэлігенцыя, прафсаюзны актыў, комсамольцы. Ствараюцца брыгады культармейцаў, у гарадах і сёлах арганізуюцца спецыяльныя школы, выпускаюцца падручнікі на літоўскай, польскай і яўрэйскай мовах.

У Вільнюсе, Каунасе, Марыямпалі, Алітусе адкрываюцца двухтыднёвыя курсы падрыхтоўкі кіраўнікоў гурткоў і школ па ліквідацыі непісьменнасці. (ТАСС).

МІКРАГАЗАХОДЫ ДЛЯ КАЛГАСАЎ

Маскоўская суднабудаўнічая верф у пачатку навігацыі спусціць на ваду новыя буксірныя газаходы. Гэтыя судны будуць скарыстаны на мелкаводных рэках Саюза. Будуюцца два вопытных узоры мікрагазаходаў. Корпус аднаго з іх драўляны, другога — металічны.

Мікрагазаходы прызначаюцца для калгасаў. Выраб такога судна з драўляным корпусам нескладаны і не патрабуе вялікіх затрат. Яго могуць пабудаваць уласнымі сіламі калгаснікі непасрэдна на беразе рэчкі. Будзе выпушчана папулярная ілюстраваная брашура аб тым, як будаваць мікрагазаходы. (ТАСС).

НОВЫЯ ЭЛЕКТРАМУЗЫКАЛЬНЫЯ ІНСТРУМЕНТЫ

Ленінградскі Навукова-даследчы інстытут тэатра і музыкі закончыў работу над стварэннем новага музыкальнага інструмента — электрагітары. Гэта па віду звычайная гітара, але без дэкі. Многатэмбравы інструмент гучыць, як гітара, арган, акардэон і т. д.

У лабараторыі электрамузыкі выпушчан таксама першы экземпляр электрадомбры. Зараз вядзецца работа па стварэнню электрараяля і электравібрафона. (ТАСС).

Фрунзенская заалагічная база накіроўвае ў заалагічныя сады Масквы і заграніцу партыю дзікіх звяроў і птушак. На здымку — лоўчы ястраб.
Фото А. Рэвякіна. (Фото ТАСС).

«ДЗЕНЬ ПТУШАК»

У маскоўскіх піонераў і школьнікаў 23 сакавіка пачалося захапляючае традыцыйнае свята — «Дзень птушак». У зоапарк прышло некалькі тысяч юных натуралістаў. Рэбят вітаў прафесар Тураў. Навуковы супрацоўнік зоапарка Нікочыю прачытаў ім лекцыю «Птушкі — прыяцелі чалавека». Рэбятам, зрабіўшым лепшыя шпакоўніцы, уручаліся жывыя прэміі.

«Дзень птушак» адбыўся ва ўсіх раёнах сталіцы. У школах арганізаваны спецыяльныя куткі і выстаўкі, прысвечаныя ахове і вывучэнню птушак, праведзены гутаркі, загатоўлены шпакоўніцы. (ТАСС).

ПРЫЁМ ВА ЎСЕСАЮЗНУЮ ШКОЛУ ТЭХНІКАЎ

У 1941—42 вучэбным годзе ва Ўсесаюзную школу тэхнікаў будзе прынята 600 чалавек. У школу прымаюцца найбольш здольныя майстры і начальнікі цэхаў ва ўзросце не старэй 30 год, маючыя агульнаадукацыйную падрыхтоўку не менш чым за 7 класаў сярэдняй школы і не менш трох год працуючыя ў якасці майстра або начальніка цэха па спецыяльнасці, падрыхтоўваемай у школе тэхнікаў. Прыёмныя іспыты пачнуцца 15 ліпеня і працягнуцца месяц.

Камітэт па справах вышэйшай школы пры СНК СССР зацвердзіў прыёмную камісію для адбору кандыдатаў у школу. (ТАСС).

У Народным Камісарыяце Дзяржаўнага Кантролю Саюза ССР

Наркамат Дзяржаўнага Кантролю Саюза ССР зрабіў рэвізію стану штатнай дысцыпліны і расходавання фондаў заработнай платы адміністратыўна-ўпраўленчага апарата. Рэвізія зроблена ў Беларускай ССР, Ленінградзе, Тульскай і Горкаўскай абласцях і Штатным Упраўленні Наркамфіна Саюза ССР.

У Наркамаце Замежных Спраў

БОЛЬШ КЛАПАЦІЦЦА АБ ВЫХАВАННІ КАНДЫДАТАЎ ПАРТЫІ

Адзнак нельга прызнаць становішча работы з кандыдатамі партыі ў раёне добрым. Аб гэтым сведчыць наступнае. Калі на 1 ліпеня 1940 г. у раённай партыйнай арганізацыі было 397 кандыдатаў з

...рашэння лёсу маладых комуністаў.

А. Х. ГОЛЬДМАН,
Інструктар Цэнтральнага райкома КП(б)Б г. Гомеля.

Бялыніцкі раён выканаў квартальны план загатовак і вывазкі лесу

Па леспрамгасу загатоўлена 129.828 кубаметраў лесу, што складае 106,8 проц., і вывезена 128.304 кубаметры або 101,5 проц.

Сакратар райкома КП(б)Б САРГЕЙЧЫК.
Старшыня выканкома райсовета ЛЫСЕНКА.
Дырэктар леспрамгаса ЛАХМАН.

Адказ на пытанне тав. Дубава Д. (г. Віцебск)

АБ МАРКСІСЦКА-ЛЕНІНСКАЙ ТЭОРЫІ АДЛЮСТРАВАННЯ

Тэорыя адлюстравання з'яўляецца асноўнай марксісцка-ленінскай тэорыі пазнання. У ёй мы знаходзім разгорнуты адказ на пытанне аб тым, ці ў сілах мы пазнаваць акружаючы нас свет. На першы погляд здаецца, што гэта зусім праздное пытанне і што станоўчы адказ на яго не мае патрэбы ў якіх-бы то ні было тэарэтычных доказах. Хіба-ж можна сумнявацца ў тым, што чалавек пры дапамозе сваіх адчуванняў, уяўленняў і паняццяў здолен пазнаваць і сапраўды пазнае свет і яго законамернасць? Толькі-ж пры гэтай умове і магчыма актыўнае ўздзеянне чалавека на прыроду і змяненне яе адпаведна сваім патрэбнасцям. Тым не менш пытанне аб тым, як адносяцца нашы ідэі аб свеце да самога свету з развіццём філасофскай мыслі, набыло тэарэтычны характар і стала прадметам жорсткай барацьбы паміж двума асноўнымі напрамкамі філасофіі: матэрыялізмам і ідэалізмам.

Ідэалісты аспрэчваюць магчымасць пазнання свету і яго законамернасцей, не вераць у пэўнасць нашых ведаў, не прызнаюць аб'ектыўнай ісціны і лічаць, што свет повен «рэчаў у сабе», якія не могуць быць ніколі пазнаны навукай. Найбольш адкравеннай формай ідэалізма ў пытаннях пазнання з'яўляецца так званы агнастыцызм, асноваположнікам якога быў англійскі філосаф Юм. Юм цалкам адвяргаў магчымасць пазнання свету. Ён сцвярджаў, што ў працэсе пазнання чалавек мае справу толькі з сваімі адчуваннямі і не ў сілах выйсці за іх межы. Адмаўляючы магчымасць пазнання свету, Юм наогул сумняваўся ў існаванні аб'ектыўнай матэрыяльнай рэчаіснасці і тым самым адчыняў дзверы папоўшчыне.

Паслядоўнік Юма нямецкі філосаф Кант прызнаваў, што па-за намі існуюць рэчы, але яны нібы недаступны нашаму розуму і ніколі не могуць быць пазнаны. Таму ён назваў іх «рэчамі ў сабе». Усю сукупнасць ведаў Кант выводзіў з суб'екта, з чалавечай свядомасці, а не з аб'ектыўнай рэальнасці. «Чалавек дае законы прыродзе, а не прырода чалавеку» — такая прамудрасць кантыянства, падзяляемая таксама махістамі і іх рускімі паслядоўнікамі Багданавым, Базаравым і іншымі.

Гэта наскрозь супярэчлівая тэорыя пазнання ўзнікла як рэзультат бясплодных спроб Канта прымірыць матэрыялізм і ідэалізм, веды і веру, навуку і рэлігію. Усякі агнастыцызм варожы навуцы, бо ён адмаўляе аб'ектыўнае значэнне навуковых ісцін і замест ведаў уцвярджае веру. Тым самым ён зацямняе сазнанне людзей, адгараджвае іх ад навуковага разумення законаў прыроды, падпарадкоўваючы масы ўплыву рэлігійнага дурману, асуджаючы іх на пасіўнае жыццё.

Штодзённае жыццё людзей, іх практычная дзейнасць рашуча абвяргае ўсе вымыслы агностыкаў і ўсякага роду ідэалістаў.

Адзіна правільнае, да канца навуковае вучэнне аб пазнавальнасці свету створана асноваположнікамі марксізма-ленінізма — Марксам, Энгельсам, Леніным і Сталіным. Тэорыя пазнання дыялектычнага матэрыялізма выходзіць з прызнання аб'ектыўнага свету і адлюстравання яго ў чалавечай галаве. Яна адкідае як ідэалізм, які адмаўляе існаванне аб'ектыўнай рэальнасці незалежна ад сазнання, так і агнастыцызм, які абвяргае пазнавальнасць свету. З пункту гледжання марксісцкага філасофскага матэрыялізма нашы адчуванні, уяўленні і паняцці ёсць рэзультат уздзеяння аб'ектыўнага свету на нашы органы пачуццяў. Гэта мысліцельныя вобразы, копіі, здымкі з рэчаіснасці. «Адчуванне ёсць суб'ектыўны вобраз аб'ектыўнага свету» (Ленін). У цэлым пазнанне ёсць не што іншае, як працэс адлюстравання матэрыяльнага свету ў сазнанні чалавека. Пазнанне свету гэта складаны, супярэчлівы, няўхільна развіваючыйся працэс. Ленін указваў, што мы ідзем ад менш поўнага да больш поўнага і дакладнага ведання. Пры гэтым ісціна нараджаецца ў пастаяннай барацьбе з заблуджэннямі і прамымі скажэннямі рэчаіснасці. Так, напрыклад, тэорыя Каперніка аб вярчэнні зямлі вакол сонца вырасла ў барацьбе з царквою і багасловам, якія апіраліся на невуцкую сістэму Пталамея, паводле якой зямля лічылася цэнтрам свету. Вучэнне Дарвіна аб паходжанні відаў, аб'ясніўшае законы развіцця арганічнага свету, склалася ў барацьбе з метафізічным уяўленнем аб нязменнасці відаў.

У класавым грамадстве працэс пазнання ўскладняецца ідэалагічнай барацьбой, адлюстроўваючай інтарэсы розных класаў. Гэта надае класавы, партыйны характар працэсу адлюстравання. У гэтых умовах сапраўды навуковае пазнанне неразрыўна з інтарэсамі перадавога класа. Гісторыя навук наогул, гісторыя развіцця марксізма ў прыватнасці дае нам шматлікія доказы правільнасці гэтага палажэння. Вядома, што пашырэнне марксізма ў Расіі ў 80-х гг. мінулага стагоддзя адбывалася ў барацьбе з народніцтвам. Народнікі адмаўлялі развіццё капіталізма ў Расіі, не разумелі перадавой ролі пролетарыята, лічылі галоўнай рэвалюцыйнай сілай сялянства, кіруемае інтэлігенцыяй, апявалі сялянскую абшчыну, як зародак і базу соцыялізма. Гэта былі варожыя марксізму погляды, якія скажалі сапраўдны ход гістарычнага развіцця Расіі. Але ў гэтых поглядах адлюстраваны інтарэсы і ідэі пэўнага класа, іменна: дробнага вытворцы з характэрнай для яго надзеяй на іншы шлях развіцця, які адрозніваецца ад капіталізма, не ведае супярэчнасцей грамадскіх інтарэсаў. Ленін указваў, што народніцтва адлюстравала процілегласць інтарэсаў працы і капітала, але адлюстравала скрозь прызму жыццёвых умоў дробнага вытворцы, адлюстравала ўродліва і трусліва. Народнікі 90-х гадоў выступаюць па сутнасці справы як выразіцелі інтарэсаў кулацтва.

Адзіна правільны погляд па пытанню аб шляхах развіцця Расіі, аб рухаючых сілах рэвалюцыі адстойвалі рускія марксісты, якія падыходзілі да аналіза абстаноўкі тагочаснай Расіі з пункту гледжання жыццёвых умоў і інтарэсаў новага растучага класа — пролетарыята, гістарычная роля якога з навуковай дакладнасцю была вызначана Леніным.

Працэс адлюстравання рэчаіснасці ў сваім развіцці праходзіць рад ступеней. Справа пачынаецца з успрыймання аб'ектыўнай рэальнасці органамі пачуццяў: зроку, слыху, абаняння, асязання і смаку. Праз адчуванне ажыццяўляецца непасрэдная сувязь пазнання з навакольным светам. Адсюль бяруць свой пачатак усе нашы веды аб законах прыроды і чалавечага грамадства. Ленін пісаў: «Усе веды з вопыту, з адчуванняў, з успрыймання». Далей ад непасрэднага ўспрыймання мы ідзем да абстрактнага тэарэтычнага мышлення, а ад яго — к практыцы. Усе гэтыя моманты неразрыўна звязаны паміж сабою і аднолькава важны як у навуковым пазнанні свету, так і ў практычнай рэвалюцыйнай дзейнасці.

Непасрэднае сузіранне дастаўляе нам фактычныя даныя аб з'явах і прадметах прыроды. Хоць працэс пазнання прыроды немысцім без непасрэднага сузірання, тым не менш ён не можа быць зведзен да апошняга. Ленін указваў, што пазнанне ёсць працэс пагружэння чалавечага розуму ў прыроду для падпарадкавання яе ўладзе суб'екта. Гэта значыць, што наша пазнанне толькі тады можа быць пладатворным і практычна дзейсным, калі жывое сузіранне дапаўняецца тэарэтычным мышленнем. У непасрэдным сузіранні чалавек мае справу з асобнымі канкрэтнымі рэчамі і іх уласцівасцямі. Ён абмежаван успрыйманнем таго, што так ці інакш уздзейвае на яго органы пачуццяў. Але-ж многа з таго, што акружае чалавека, непасрэдна не выклікае ў ім пачуццёвых уражанняў. Вядома, што наша вока ўспрыймае хвалі святла толькі пэўнай даўжыні, ультрафіялетавыя праменні не выклікаюць зрокавага эфекта. Мы не ўспрыймаем надта быстрага руху і—наадварот—вельмі маруднага руху. Бывае і так, што пачуццё нас абманвае. Нам здаецца, што зямля стаіць на месцы, а сонца нібы верціцца вакол яе. На самай справе наша планета рухаецца вакол сонца са скорасцю 30 кіламетраў у секунду. Калі абмежавацца толькі пачуццёвым сузіраннем, то можна прысці да вельмі паверхоўных і нават зусім памылковых вывадаў.

Для раскрыцця сутнасці рэчаў, іх унутранай законамернасці трэба падняцца ад непасрэднага сузірання да тэарэтычнага мышлення, да мысліцельнай апрацоўкі пачуццёвых даных. Для пранікнення ў тайны прыроды патрэбна сіла чалавечага розуму, здольнага ўтвараць навуковыя паняцці, законы, катэгорыі і іншыя абстрактныя вызначэнні, якія адлюстроўваюць прыроду больш поўна і глыбока. «Мышленне, — пісаў Ленін, — выходзячы ад канкрэтнага да абстрактнага, не адыходзіць — калі яно правільнае... ад ісціны, а падыходзіць да яе. Абстракцыя матэрыі, закона прыроды, закон вартасці і т. д., адным словам **усе** навуковыя (правільныя, сур'ёзныя, не недарэчныя) абстракцыі адлюстроўваюць прыроду глыбей, вярней, паўней» (Філасофскія сшыткі, стар. 166).

Вялікі рускі вучоны Д. І. Мендэлееў, тэарэтычна абагульняючы даныя аб фізіка-хімічных уласцівасцях элементаў, прышоў да адкрыцця перыядычнага закона, які выражае змены ўласцівасцей элементаў у залежнасці ад змянення атамнай вагі. Апіраючыся на гэты закон, Мендэлееў прадказаў існаванне элементаў, якія ў той час яшчэ не былі вядомы. Далейшае развіццё хіміі пацвердзіла гэта прадказанне.

Марксісцка-ленінская тэорыя пазнання ўпершыню ў гісторыі рэвалюцыйнай мыслі вызначыла ролю практыкі ў працэсе пазнання. Марксісцкі філасофскі матэрыялізм вучыць, што практыка з'яўляецца крытэрыем ісціны. Пытанне аб ролі практыкі з'яўляецца асноўным у тэорыі пазнання. Таварыш Сталін указвае, што «нашы веды аб законах прыроды, правераныя вопытам, практыкай, з'яўляюцца даставернымі ведамі, маючымі значэнне аб'ектыўных ісцін». Поспехі практыкі з'яўляюцца гарантыяй правільнасці тэорыі. Яшчэ да Кастрычніцкай соцыялістычнай рэвалюцыі ў нашай краіне Ленін і Сталін абгрунтавалі тэорыю магчымасці перамогі соцыялізма ў адной краіне ва ўмовах капіталістычнага акружэння. Ператварэнне гэтай тэорыі ў жыццё разам з тым азначала неабвержны доказ яе правільнасці. У сваім выступленні на перадвыбарным сходзе ў снежні 1937 года таварыш Сталін гаварыў: «Год 10 таму назад можна было-б дыскутыраваць аб тым, ці магчыма ў нас будаваць соцыялізм, ці не. Цяпер гэта ўжо не дыскусійнае пытанне. Цяпер гэта пытанне фактаў, пытанне жывога жыцця, пытанне быту, які пранізвае ўсё жыццё народа».

Наша ўпэўненасць у праваце і ўсёперамагаючай сіле марксісцка-ленінскай тэорыі пацвярджаецца ўсім ходам рэвалюцыйнай барацьбы міжнароднага пролетарыята, пацвярджаецца фактам таржаства вялікіх ідэй Маркса, Энгельса, Леніна, Сталіна ў практыцы соцыялістычнай рэвалюцыі і пабудовы соцыялізма ў СССР. Практыка — не толькі крытэрый ісціны, але і аснова для тэарэтычнага пазнання. Усе найвялікшыя навуковыя адкрыцці выраслі на аснове абагульнення практычнай дзейнасці людзей, змянення імі матэрыяльнага свету. Бліскучым пацвярджэннем гэтага з'яўляюцца адкрыцці Дарвіна, Мічурына, Лысенка і іншых наватараў навукі.

Асноваположнікі навуковага комунізма, апіраючыся на вопыт сусветнай гісторыі, адкрылі законы грамадскага развіцця, далі глыбоканавуковае аб'ясненне не толькі мінулага чалавечай гісторыі, але прадказалі далейшыя шляхі яе развіцця. Абагульняючы практыку рэвалюцыйнай барацьбы мас, яны даказалі, што класавая барацьба ёсць асноўны закон развіцця класавага грамадства, што ў буржуазным грамадстве яна немінуча павінна прывесці да ўстанаўлення дыктатуры пролетарыята. Для таго, каб зрабіць гэтыя геніяльныя адкрыцці, недастаткова было непасрэдных ведаў жыцця, фактаў, вопыту. Спатрэбілася найвялікшая сіла тэарэтычнага абагульнення гэтых даных, дзякуючы чаму была знойдзена ўнутраная законамернасць чалавечай гісторыі. І чым глыбей чалавек пранікае ў законамерную сувязь грамадскага жыцця, тым у большай ступені ён можа прадбачыць далейшыя шляхі развіцця і адпаведна гэтаму актыўна рабіць уздзеянне на ход і вынік падзей.

Дыялектычны матэрыялізм адстойвае адзінства тэорыі і практыкі. У гэтым ён бачыць залог поспеху практычнай барацьбы і тэарэтычнага пазнання. З расшырэннем вопыту, практыкі ўзбагачаецца і тэорыя, калі яна не адрываецца ад жыцця. Неразрыўная сувязь тэорыі і рэвалюцыйнай практыкі — такая сутнасць марксізма-ленінізма, такі кіруючы прынцып большэвіцкай партыі. Спалучаная з практыкай тэорыя, авалодваючы масамі, робіцца найвялікшай сілай. Тэарэтыкі і правадыры нашай партыі Ленін і Сталін, апіраючыся на рэвалюцыйную практыку свайго часу, рушылі далей марксісцкую тэорыю і ўзбагацілі яе новым вопытам у новых умовах класавай барацьбы.

Марксісцка-ленінская тэорыя пазнання дае навуковае разуменне ўсёй гісторыі пазнання. Разам з тым яна з'яўляецца тэарэтычным фундаментам для далейшага пазнання законаў прыроды і чалавечага грамадства. Яна служыць таксама кіраўніцтвам для практычнай рэвалюцыйнай дзейнасці людзей. Вось чаму веданне законаў грамадскага развіцця і палітычнай барацьбы, якія ўстанаўляе марксісцка-ленінская навука, дае найвялікшую сілу працоўным масам у іх барацьбе за таржаство комунізма.

І. ІЛЬЮШЫН,
кандыдат філасофскіх навук.

Да сяўбы гатовы

Наш калгас «Чырвоныя Міхейкі» (Слуцкі раён) развівае ўсе галіны арцельнай вытворчасці. Мы маем чатыры жывёлагадоўчыя фермы і адну птушкаферму. Малочнатаварная і свінагадоўчая фермы з'яўляюцца ўдзельнікамі Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі на 1941 год. Штогод расце ў нас ураджайнасць палёў. Летась мы сабралі збожжавых у сярэднім з усёй плошчы (162 гектары) па 12,2 цэнтнера з кожнага гектара, бульбы з плошчы ў 42 гектары па 204 цэнтнеры з гектара. [illegible] ураджай бульбы [illegible]. Брыгада Рыгора Барысёнка сабрала ўраджай бульбы 250 цэнтнераў з гектара. За атрыманне высокіх ураджаяў калгас зацверджаны ўдзельнікам Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі.

[illegible] У 1939 годзе калгас узнагароджаны дыпломам другой ступені [illegible], у 1940 годзе — дыпломам першай ступені [illegible] і 10 тысячамі рублёў. [illegible] залатой медалю, калгасніцу Аляксандру Акулевіч і [illegible] — Малой сярэбранай медалю.

Пастанова партыі і ўрада аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў за павышэнне ўраджайнасці і аб асушэнні балот у Беларускай ССР [illegible].

[illegible]

Усе 54 рабочыя коні ў нас добра ўкормлены. Засцугу ў гэтым мае заслуга конюхаў Васіля Мароза, Уладзіміра Бадзіла і Грыгорыя Ілюкевіча, якія добра даглядаюць коней. На час палявых работ для коней дастаткова забраніравана канцэнтратаў і грубых кармоў.

Натхнёныя рашэннямі партыі і ўрада аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў і аб асушэнні балот у Беларускай ССР, мы правядзем веснавую сяўбу арганізавана і ў самыя сціслыя тэрміны.

Філіп ГАНЧАРЭВІЧ,
старшыня калгаса «Чырвоныя Міхейкі», Слуцкага раёна.

Нарада партыйнага, савецкага і калгаснага актыва Магілёўскай вобласці

МАГІЛЁЎ. (Спец. кар. «Звязды»). Днямі ў Доме партыйнага актыва адбылася абласная нарада партыйнага, савецкага і калгаснага актыва. На нарадзе прысутнічалі сакратары райкомаў КП(б)Б, старшыні райвыканкомаў, загадчыкі райзо, дырэктары МТС, аграномы, заатэхнікі, меліяратары, старшыні калгасаў, брыгадзіры, звеннявыя, калгаснікі-стаханаўцы — усяго звыш 600 чалавек.

З вялікім уздымам нарада выбрала ў ганаровы прэзідыум Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з таварышам Сталіным і Наркома абароны Героя і маршала Савецкага Саюза тав. Цімашэнка.

Нарада абмеркавала даклад сакратара абкома КП(б)Б тав. Макарава аб мерапрыемствах па рэалізацыі пастаноў СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў за павышэнне ўраджайнасці сельскагаспадарчых культур і прадукцыйнасці жывёлагадоўлі і аб асушэнні балот у Беларускай ССР.

Першую частку даклада тав. Макараў прысвяціў вынікам мінулага года. Калгасы Магілёўскай вобласці ў 1940 г. паспяхова закончылі сельскагаспадарчы год. [illegible] 75 калгасаў [illegible] 150 калгасаў [illegible] ад 11 да 16 цэнтнераў з гектара.

[illegible]

Пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб дадатковай аплаце працы калгаснікаў [illegible] 8.916 гектараў і асвоіць 5.127 гектараў балот. У 1941 г. прадугледжана асушыць 18.000 гектараў. [illegible]

[illegible]

— Калі за 4 месяцы па пастанове ў Бабруйскім раёне было выканана 700 гектараў, — гаворыць тав. Шапіца, — то за адзін толькі апошні месяц калгасы выканалі 1.675 гектараў. План выканан толькі на 211 проц.

Калгасам Бабруйскага раёна ў 1941 г. прадстаіць асушыць 2.400 гектараў і асвоіць 1.600 гектараў балот. [illegible]

[illegible]

Аб развіцці жывёлагадоўлі ў калгасе «Бальшавік», Магілёўскага раёна, раскаваў [illegible]

[illegible]

— Насенне і ўгнаенне, — гаворыць ён, — аснова высокіх ураджаяў. [illegible]

[illegible]

У спрэчках выступілі ўдзельнікі нарады. [illegible] Нарада прыняла тэкст прывітальнага пісьма таварышу Сталіну і Старшыні СНК СССР тав. Молатаву.

Нарада прыняла зварот да ўсіх калгаснікаў, рабочых МТС і спецыялістаў сельскай гаспадаркі вобласці. Нарада ра[illegible] сацыялістычнага спаборніцтва ў Віцебскай вобласці.

З рабочым дакладам выступіў сакратар ЦК КП(б)Б тав. Эйдзінаў.

М. ПАЎЛЮЧЭНКАЎ.

Аб стане падрыхтоўкі да сяўбы ў Дзержынскім раёне

Падрыхтоўка да веснавой сяўбы ў Дзяржынскім раёне ідзе вельмі марудна. [illegible]

[illegible] старшыні выканкома Дзяржынскага райсовета тав Астапаву аб'яўлена суровая вымова. Загадчык райза тав. Чэрапкоў папярэджан, што калі ён не палепшыць кіраўніцтва падрыхтоўкай да сяўбы і не навядзе парадку ў пастаноўцы апаратыўнай адчотнасці, ён будзе зняты з работы і прыцягнуты да судовай адказнасці.

На рагачоўскай картоннай фабрыцы імені Сталіна (Гомельская вобласць). Стаханаўка [illegible] Е. Н. [illegible] за работай. Фота А. Шаевіча. (БЕЛТА).

Фабрычны графік і трэстаўскае планіраванне

На стале тэхнічнага дырэктара гомельскай абутковай фабрыкі «Праца» тав. Гарэліка ляжыць разрысаваная рознакаляровымі лініямі табліца. Такімі-ж табліцамі ўвешаны сцены кабінетаў дырэктара і дыспетчара. Гэту зводку аб рабоце фабрыкі кіраўнікі называюць сутачным графікам.

На першы погляд здаецца, што ўсё добра, што прадпрыемства працуе рытмічна, па графіку, што з штурмамі і рыўкамі ўжо даўно пакончана. Але крывая лінія, якая ідзе ўніз, сведчыць аб перажываемай фабрыкай ліхарадцы. Графік тут уведзен фармальна, ён астаецца пустой паперкай.

Фабрыка павінна штодзённа выпрацоўваць 4.400 пар абутку. Наяўнасць абсталявання, рабочай сілы, стаханаўцаў дазваляе выканаць гэту праграму без асаблівага напружання, без рыўкоў і штурму. Выкананне штосутачнай праграмы ідзе на ўзроўні 75—80 проц. Толькі за 13 дзён сакавіка недадана дзяржаве 6.000 пар абутку, а з пачатку года — 20.000 пар. Не могуць пахваліцца тут і якаснымі паказальнікамі. Першасортнага абутку, замест 90 проц. па плану, выпускаюць не больш 80 проц.

Асноўнае, што перашкаджае фабрыцы працаваць рытмічна і выконваць план, — гэта сур'ёзныя ўнутрыцэхавыя непаладкі і парочная сістэма трэстаўскага планіравання.

Доўгі час фабрыка атрымлівала скурсыравіну ад свайго асноўнага пастаўшчыка — Магілёўскага скурзавода імені Сталіна. Зручнасць транспартыроўкі, высокая кандыцыя сыравіны, выпрацоўваемай гэтым заводам, поўнасцю задавольвалі патрэбнасць фабрыкі. Але вось у адзін з лютаўскіх дзён кіраўнікі фабрыкі даведаліся, што Магілёўскі скурзавод больш не будзе адпускаць прадпрыемству сыравіну. Вестка гэта (дарэчы, атрыманая не ад трэста, а з іншых крыніц), як снег, звалілася на галовы кіраўнікоў фабрыкі. Замест Магілёўскага скурзавода трэстаўскія кіраўнікі запланіравалі фабрыцы атрымаць у першым квартале гэтага года сыравіну ад Крынкаўскага і Гродненскага скурзаводаў. Але ні адзін, ні другі завод своечасова не даюць фабрыцы неабходную для выканання дзяржаўнага задання кандыцыйную скуру.

Нядаўна фабрыка атрымала ад Гродненскага скурзавода 6,5 тоны падэшвеннага матэрыялу. Сыравіна гэта аказалася некандыцыйнай. Прышлося яе адправіць на Магілёўскі скурзавод для перапрацоўкі. А ў Белскурабуттрэсце спакойна лічаць, што фабрыка забяспечана скуранай сыравінай.

Жалезныя падковы для акоўкі каблукоў ботаў фабрыка ўвесь час атрымлівала ад украінскіх заводаў. Каб унікнуць сустрэчных перавозак, заводы гэтыя спынілі адгрузку падкоў. У сувязі з гэтым перад фабрыкай усплыло яшчэ адно затрудненне.

— Няма чаго турбавацца, супакойвалі работнікі трэста кіраўнікоў фабрыкі. Падковы атрымаеце з Чарнавіц і Ліды, вышліце туды сваіх прадстаўнікоў. У Лідзе і Чарнавіцах прадстаўнікі фабрыкі ніякіх заводаў па вырабу падкоў не знайшлі. Ім паведамілі, што такія заводы будуць, яны толькі праектыруюцца. І вось звычайныя жалезныя падковы сталі для фабрыкі вялікай праблемай.

Але ці ўсё залежыць ад трэста? Вядома, не. Нельга забываць і аб унутрыфабрычных непаладках. Аб іх кіраўнікі фабрыкі ўспамінаюць тады, калі паяўляецца сыравіна і знікаюць «аб'ектыўныя прычыны», на якія можна спаслацца.

Каб дасягнуць штодзённага выканання плана на кожным станку, трэба, перш за ўсё, дабіцца выканання норм выпрацоўкі кожным рабочым, кожнай работніцай. Такая задача пастаўлена перад партыйнымі кіраўнікамі і гаспадарнікамі XVIII партыйнай канферэнцыяй. Але гэтай ісціны не ўсвоілі яшчэ на фабрыцы. Дастаткова сказаць, што 10 проц. рабочых не выконваюць сваіх норм. Аб'ясняецца гэта згідным станам абсталявання.

Згодна загада дырэктара фабрыкі, усе майстры і брыгадзіры пасля сканчэння работы змены абавязаны перадаваць адзін другому абсталяванне, аб чым рабіць пазметку ў журнале. Але пакуль гэты загад ігнаруецца. Так, напрыклад, брыгадзір пашывачнага цэха Бунін пакінуў сваёму зменшчыку — брыгадзіру Браўну няспраўны вінт у машыне. З-за гэтага прастаяла цэлая змена. Не гледзячы на наяўнасць поўфабрыката, план не быў выканан. Гэты выпадак — не адзінкавы.

На фабрыцы многа гавораць аб планава-папераджальным рамонце абсталявання, але далей размоў не ідуць. Графіка рамонту абсталявання зусім няма. Абсталяванне рамантуецца тады, калі яно ўжо выходзіць са строю.

На фабрыцы дрэнна пастаўлена вытворчае абучэнне рабочых, у выніку чаго псуецца абсталяванне. З-за няўмелага абыходжання з машынамі ў штамповачным цэху часта ламаюць фартунныя нажы.

Стаханаўцы фабрыкі «Праца» гараць жаданнем выканаць план па ўсіх яго паказальніках, вярнуць прадпрыемству страчаную славу. У гэтым ім абавязаны дапамагчы гарадскі камітэт партыі і Белскурабуттрэст.

Г. НАУМАЎ.

Аб браку, сабекошце і накладных выдатках

Адсутнасць рытмічнай работы, няправільнае скарыстанне заводскіх кадраў і, нарэшце, адсутнасць парадку — вось што кідаецца ў вочы пры першым азнаямленні з Мінскім цагельным заводам № 3. Завод гэты мае добрае абсталяванне, сушылкі, неабходныя дапаможныя матэрыялы.

На прадпрыемстве ёсць і выдатныя людзі, якія паказваюць узоры высокапрадукцыйнай стаханаўскай работы. Узяць, напрыклад, загрузчыцу тав. Шурнову.

Раней работа загрузчыка лічылася спецыфічна мужчынскай прафесіяй. Шурнова першай на заводзе нарушыла гэту традыцыю. Яна значна перакрывае норму выпрацоўкі.

Хоць на цагельным заводзе № 3 ёсць усе даныя для высокапрадукцыйнай работы, тым не менш гэтыя шырокія магчымасці далёка не скарыстоўваюцца. Тут ужо звыкліся з тым, што рад камер Гофманскай печы звычайна пустуюць. Не поўнасцю скарыстоўваецца і вытворчая магутнасць адзінай працуючай сушылкі. Графік — жалезны закон вытворчасці — тут яшчэ не стаў асновай работы.

Праўда, кіраўнікі завода могуць бліснуць лічбамі выканання плана ў апошнія месяцы. План за люты выканан на 101,2 проц. Але варта толькі азнаёміцца з якаснымі паказальнікамі за гэтыя месяцы, каб пераканацца, якой дарагой цаной абышлося прадпрыемству выкананне плана. З года ў год на заводзе павышаецца сабекошт прадукцыі. Вось некалькі лічбаў, пацвярджаючых гэта. У студзені 1939 года тысяча штук цэглы (абпалу) абыходзілася заводу ў 112 руб. 55 кап., а ўжо ў студзені 1941 г. — 162 руб. 99 кап. Яшчэ горш абстаіць справа са зніжэннем сабекошту сырца. У студзені 1939 года тысяча штук сырца каштавала заводу 75 р. 65 кап., а ў студзені гэтага года — 125 руб. 32 кап.

Велізарныя накладныя выдаткі, натуральна, адбіваюцца на сабекошце прадукцыі. Упраўленчы персанал завода складаецца з 23 чалавек. Акрамя таго, на прадпрыемстве ёсць і іншыя катэгорыі работнікаў з ліку абслугоўваючага персанала. Іх налічваецца да 18 чалавек. Такім чынам, агульная колькасць абслугоўваючага персанала складае 56 чал. Гэта на 119 вытворчых рабочых!

Не могуць на заводзе пахваліцца высокай сортнасцю прадукцыі. Штогодны выпуск першасортнай прадукцыі не павялічваецца, а наадварот — скарачаецца. У студзені 1940 г. было выпушчана 32,9 проц. цэглы першага сорта, а ў тым-жа месяцы бягучага года было выпушчана 17,1 проц. першасортнай прадукцыі, пры плане 25 проц. Такое-ж становішча з сортнасцю і ў лютым.

Гэтыя лічбы як нельга лепш сведчаць аб адсутнасці барацьбы за высокую якасць прадукцыі, за чэсць заводскай маркі. Згодна заявы майстра сушылкі тав. Сінякевіча, штодзённа знімаецца да 40 проц. сырца з трэшчынамі. У такім відзе сырэц адвозяць у Гофманскую печ для абпалу. І пасля гэтага не дзіўна, што атрымліваецца бракаваная цэгла.

Ведаюць аб становішчы на прадпрыемстве трэст і Наркамат будаўнічых матэрыялаў. Ведаюць і, разам з тым, не толькі не дапамагаюць яму, а стараюцца не прыкмячаць шматлікіх агіднасцей. На тэрыторыі завода ўзвышаюцца горы торфу — да 200 тон. Гэта — паліва, нядаўна прывезенае сюды за дзесяткі кілометраў з торфарцелі «Ударнік». Торф гэты мае да 75 проц. вільгаці. З наступленнем вясны ўвесь ён ператворыцца ў велізарную кучу гразі. Кіраўніцтва завода далажыла аб гэтым трэсту і наркамату, але там махнулі рукой, — нічога, моў, вазіце, а там відаць будзе. І торф прадаўжаюць вазіць. Кожная тона такога паліва абходзіцца заводу ў 110 рублёў. А палівам ён ні ў якім разе служыць не можа. Аб гэтым сведчыць акт, нядаўна складзены дыспетчарам наркамата.

Пара, даўно пара навесці парадак на заводзе, зрабіць яго ўзорным прадпрыемствам.

І. МІХАЙЛАЎ.

Знатныя грабары Беларусі

Пятро Брагінец

За Любанню, на той бок Арэсы, адкрываюцца прасторы сарачанскіх балот. На іх яшчэ сям-там стаяць нерасцярэбленыя кусты алешніка і лазы. Пахілілася жоўтае сцябло рэдкай асакі і спрачаецца за сваё іспаванне апошні куст багуна.

Наўкола — багна, дрыгва. Але і сюды дабраліся грабары калгаса «Чырвоная змена». Яны працерабілі трасы, прайшлі праз бугры і расчысцілі новую плошчу пад будучыя пасевы. Як-бы стагі сена, выраслі на балоце кучы карчоў, люстранай гладдзю блішчаць пракладзеныя нядаўна каналы і калектары. Разлінаваныя цёмнабурай вадой чорныя квадраты тлустай зямлі дыхаюць багаццем і прагнуць зерня, каб даць усходы і адплаціць за вялікую працу грабароў.

...Была вясна 1940 года. Зямлю ласкала сонца і абуджала да жыцця бедную раслліннасць балотных імшараў.

У канцы мая сюды прышлі грабары з Сарачоў, каб завяршыць тое, што было пачата яшчэ ў 1934 годзе. На дне зніклага «Гарадотава мора», пакрытага за стагоддзі тоўстым пластом торфу, пачыналася барацьба з прыродай, з вадой.

На багне пяты дзень працаваў знатны грабар калгаса «Чырвоная змена» Пятро Брагінец. Ён уразаўся ў чорныя нетры дрыгвы, і постаць каранастага чалавека ледзь адлюстроўвалася ў цьмянай вадзе магістралі. У напружаных руках грабара лоўка хадзіла пабялеўшая ад работы старая грабарская лапата. Веліч сілы адчувалася ў яго, і ў блакітных вачах іскрылася цвёрдае рашэнне: перамагчы!

Грабар вылез на бераг. Ён прысеў на вывараць, адпачыў і, звёўшы напілкам сваю грабарскую лапату з выгінастай ручкай, зноў палез у канаву. І зноў адзін за адным паляцелі ўверх вялізныя камякі торфу, перамешанага з гразёю.

***

У тыя дні любаньскія калгаснікі жылі адной думкай; яны далі слова за 20 дзён асушыць 5.000 гектараў балот. На заваяванне ўраджайных зямель вышла звыш 5.000 калгаснікаў і калгасніц, з'еднаных у 263 меліяратыўныя брыгады. Ад Урэчча і да самых Гарадзячыш пракацілася хваля сацыялістычнага спаборніцтва.

Сцяпан Брагінец — стары грабар калгаса «Ударнік» — першым адгукнуўся сваім рэкордам, ён выкінуў за дзень 41 кубаметр тарфяной масы. З ім заспрачаўся Зміцер Сухан і выкінуў 59 кубаметраў. А ў гэты час з далёкага Юшкаўскага сельсовета паведамлялі, што Ульяна Верабей з калгаса «Новы шлях» першаю сярод жанчын выкінула за дзень 40 кубаметраў тарфянога грунту і выканала норму на 500 проц.

Агітатары разнеслі гэту вестку па ўсіх калгасах. На балотах, куды, завяршыўшы веснавую сяўбу, вышлі 5.000 калгаснікаў і калгасніц, нараджаўся выдатны рух стаханаўцаў меліяратыўнага будаўніцтва. І тады Пятро Брагінец, параіўшыся з парторгам участка і старшынёй калгаса «Чырвоная змена», рашыў паставіць новы рэкорд на пракладцы магістралі.

26 мая Пятро выкінуў з магістральнага канала 67 кубаметраў тарфяной масы пры норме ў 7 кубаметраў. Папрацаваў яшчэ дзень, і выкінуў 72 кубаметры.

Вечарам таго-ж дня да Пятра зайшоў старшыня сельсовета. Ён расказаў, што і гэты рэкорд Пятра ўжо перакрыт.

— Іван Бруй, з калгаса «Сталёвы конь», выкінуў за дзень 74 кубаметры.

Пятро выслухаў старшыню, распытаў, якой лапатай і як даўно працуе грабаром Іван Бруй, і крыху падумаўшы, сказаў:

— Калі Іван даў 74, то я дам 80, а можа і ўсіх 100.

31 мая была ясная раніца. Яркае сонца прадракала спякоту ў поўдзень. Пятро ўлічваў гэту акалічнасць, крыху нават хваляваўся, і рашыў раней пайсці на балота. Ён узяў лапату, абагнаў яе рашпілем, звёў напілкам і, хутка паснедаўшы, накіраваўся за калгасную сядзібу — на канал.

Прышоў на балота, а там ужо чакаюць яго хлопцы і жанчыны з Сарачоў. Вестка аб тым, што Пятро збіраецца «заткнуць за пояс» Івана Бруя, яшчэ ўчора абляцела ўсю акаліцу. Пятро Брагінец адмераў сабе 36 пагонных метраў дрыгвы, адзначыў калкамі граніцы адкосаў і суседніх участкаў і сказаў:

— Вось гэта будзе мая займачка!

І ў 8 гадзін раніцы пачаў капаць. Працаваў спакойна, але надзвычай эканоміў рабочы час. Не хадзіў па каналу з канца ў канец і нават за вадой рашыў не вылазіць: ён папрасіў паставіць вядро з вадой на броўку канала. Ні аднаго ўзмаху недагружанай або парожняй лапаты не дапускаў.

— Кожны ўзмах — секунда, а з іх гадзіны складаюцца, — гаварыў Пятро.

Спачатку ён зняў першы штых — выкінуў верхні пласт вадкага торфу, старанна адкідаючы яго як мага далей. Потым пачаў выбіраць другі пласт, пасля трэці. Цяпер ён стаяў глыбока ў канале і кідаў масу значна бліжэй да броўкі. Тыя, хто быў ля канала і сачыў за работай стаханаўца, пасля зразумелі, чаму Пятро стараўся адкідаць як мага далей масу верхніх пластоў.

Апоўдні тав. Брагінец зрабіў перапынак на абед. Паабедаўшы і адпачыўшы хвілін сорак, ён агледзеў лапату і, так сама як і раніцой, абагнаў яе напілачкам.

— Чым вастрэй, тым лягчэй, — сказаў і зноў палез у канал. Параней шаму паляцелі ўверх тоўстыя скібы торфу даўжынёй па 40—45 сантыметраў, вагой па пуду і больш. Пятро пачуў, як над ім прагучалі словы зайздрасці:

— Што, табе жыццё не міла, ці што... Хопіць ужо! Вылазь з канавы!

Гэта гаварыла цётка Мар'я, якая яшчэ з рання пачала падлічваць, колькі працадзён заробіць сёння «наш стаханавец». Але Пятро настойліва выкідаў масу. Потым да канала падышоў яго сусед — стары грабар Апанас Грышчэня. Яму 72 годы. Ён сам выкідаў па 40 кубаметраў. Але такіх тэмпаў, такога спрыту і ён не бачыў. Апанас паглядзеў на гладкія адкосы магістралі і з задаволенай усмешкай сказаў:

— Малайчына, Пятро... Экскаватар цэлы!

У 20 гадзін 30 мінут Пятро Брагінец выкінуў апошнюю лапату вадкай тарфяной масы, і, абтросшы гразь з яе, вылез на броўку магістралі.

Камісія ў саставе брыгадзіра па меліярацыі, старшыні калгаса, старшыні сельсовета і інжынера-гідратэхніка абмерала аб'ём выкінутай масы. Устанавілі, што Пятро Брагінец, працуючы на магістральным канале, за 10 з палавінай гадзін выкінуў 105 кубаметраў тарфяной масы пры норме ў 7 кубаметраў. Улічылі і тое, што ён сам адкінуў бурту, і на гэта накінулі яшчэ 15 кубаметраў.

Па ўсёй Любаншчыне пайшлі гутаркі, што Брагінец дагнаў 8-гадзінную норму машыны экскаватара, што ён нейкім цудам выкінуў учора 120 кубаметраў торфу з канала і што яму за гэта налічылі каля 30 працадзён.

***

— Раскажы нам, Пятро, у чым «сакрэт» тваіх поспехаў? — звярачаліся да тав. Брагінца пасланцы з суседніх калгасаў. Маўклівы і спакойны, Пятро гаварыў:

— Каб быць добрым грабаром, мала мець сілу або добрую лапату. Трэба мець яшчэ сякі-такі спрыт. А галоўнае — трэба любіць меліярацыю, трэба ведаць і памятаць тое, што на багне, дзе ты капаеш, будзе каласіцца жыта і пшаніца, зазеленеюць сенажаці, пасбішчы.

Пачнем з інструменту. Я асабліва налягаю на яго спраўнасць. Вострая грабарская лапата — палавіна работы. На яе і нагой менш націскаеш, і рукам лягчэй. Я ніколі не запускаю сваёй лапаты. Нават на работу бяру рашпіль і напілачак. Рашпілем абдзяру лязо, а напілачкам падчышчаю яго.

Многія думаюць, што даволі, калі ў лапаце востры насок. Няправільна гэта. Трэба, каб і бакі былі вострымі, каб яны аж зіхацелі і не мелі шчарбін. Лапата са шчарбінамі, куды набіваецца смецце, — лішняя трата сілы грабара.

У нас часам гавораць: абы толькі рукі, а капаць канавы можна і рыдлёўкай. А гэтымі рыдлёўкамі можна толькі капусту ў гаршку мяшаць, а не канавы капаць. Ад іх ніякага спору ў рабоце. Грабарская лапата — вось што трэба на балоце.

Важна яшчэ, каб лапата была добра насаджана. Вопытны грабар насаджвае лапату на выгінасты чаранок і на канцы абавязкова робіць муліцу. Лапатай з выгінастым чаранком спрытней абразаць адкосы, на ёй і торф лепш трымаецца.

Мяне пытаюць: як вы працуеце, тав. Брагінец, што даеце такую высокую норму? Звычайна я пачынаю капаць канаву знізу і іду ўверх супроць вады, паступова змяльчаючы глыбіню асушальніка. Вышаўшы на балота і адвёўшы сабе ўчастак, я спярша наразаю лапатай доўгія палосы, а потым ужо выкідаю іх, адразаючы па пацлінцы. Верхні пласт я адкідаю як можна далей, ведаючы, што масу ніжэйшых пластоў не змагу адкідаць далёка. Каля самага канала я пакідаю незанятую чыстую палоску — броўку. Яна аберагае канал ад засмечвання і асыпання бурты.

Калі балота заліта вадой, мы робім так: брыгада або звяно становіцца ў рад і пасярэдзіне будучага канала прабівае вузкую траншэйку. Па ёй спякае вада і грабары, не перашкаджаючы адзін аднаму, пачынаюць свабодна выбіраць масу.

Выкідаючы торф, я лоўка павярачваю лапату і не раблю ні аднаго лішняга ўзмаху. Выбраўшы так першы, потым другі і, нарэшце, трэці пласт, я бяру лёгкі шуфлік (ён у мяне заўсёды з сабою) і за кароткі час падчышчаю дно — выбіраю бузу.

На афармленне адкосаў я таксама не трачу часу; яны ў мяне афармляюцца па меры пракладкі канала ўглыб, бо я стараюся запускаць лапату акурат па адкосу.

***

Пятро Брагінец, чыё імя стала вядома грабарам усёй рэспублікі, апавядаў сарачанцам аб метадах сваёй работы. У яго — багатае мінулае. Яшчэ ў 1926 годзе ён паявіўся з лапатай на Мар'інскім масіве, куды прабіраліся толькі на лыжах. Ён прыходзіў дамоў і гаварыў свайму бацьку, старому палескаму рыбаку:

— Кажуць, на Мар'іне ваду спусцяць, балоты араць будуць!

Стары Рыгор смяяўся з маладога фантазёра:

— Хутчэй мёртвыя падымуцца, чым ты Мар'іна араць будзеш.

Прайшло 15 гадоў — і на Мар'іне, на 1500 гектарах асушаных балот, вырас ордэнаносны калгас імені Беларускай Асобай Ваеннай Акругі. Па шырокіх прасторах яго снуюць сталёвыя коні і не грязнуць, і не топяцца. Нават у Сарачах, там, дзе калісь бацька Пятра лавіў рыбу, летась каласіўся ячмень і лапушыўся кок-сагыз.

1.982 гектары зямлі налічваецца ў сарачанскім калгасе «Чырвоная змена». Але яе трудна было назваць зямлёй: пад балотамі быў 1.551 гектар і толькі 183 гектары — пясчаныя мінеральныя глебы. Паход на балоты, пачаты калгаснікамі ў 1934 годзе, даў першыя 588 гектараў новай ураджайнай зямлі, якую тут называюць «беларускім чорназёмам». 253 гектары адваяванай зямлі засявалі сарачанцы летась, 300 гектараў будзе засеяна сёлета і 300 гектараў будзе асушана за 1941 год.

На дапамогу знатнаму грабару падымаюцца маладыя энтузіясты меліярацыі — калгасная моладзь. Маладыя энтузіясты сваімі сіламі будуць асушаць 60 гектараў балот. Яны выйдуць на дапамогу знатнаму грабару, удзельніку Усесаюзнай сельскагаспадарчай выстаўкі — Пятру Брагінцу. Яны чула прыслухоўваюцца да яго натхнёных слоў:

— Калі трэба — адзін сто трыццаць кубаметраў выкіну, а можа і больш...

А. МАТУСЕВІЧ.

Пасёлак Любань.

ЗА РУБЯЖОМ

Вайна ў Еўропе і Афрыцы

LEFTPART

...ходняй частцы Міжземнага мора. 22 сакавіка, паведамляецца ў германскай зводцы, злучэнне германскіх пікіруючых бамбардыроўшчыкаў у суправаджэнні знішчальнікаў атакавала порт Ла-Валеты на во-

...14 тон бомб. Па расказах палонных італьянцаў, камандуючы італьянскімі сіламі, сканцэнтраванымі ў Керэне, генерал Лорэнцыні быў забіт асколкамі снарада.

24 сакавіка. (ТАСС).

MIDPART

...вялічваецца. Мараканскія войскі паспешна замяняюцца іспанскімі. Прадстаўнікі іспанскага ўрада заявілі, што ў танжэрскай міжнароднай зоне не будуць узводзіцца ўмацаванні. У дыпламатычных кругах указваюць, што ў рэзультаце ўстанаўлення кантролю іспанцаў у Танжэры вялікая частка капіталаў, укладзеных у мясцовыя прадпрыемствы, забрана. Большасць каштоўных папер і золата, якія належалі еўрапейскім краінам і знаходзіліся ў Танжэры, адпраўлена ў ЗША. Дзелавая актыўнасць значна знізілася і павялічылася беспрацоўе. Цэны на прадукты павысіліся, запасы іх вычарпаны. Асабліва адчуваецца недахват цукру і масла. Адзін дзень на тыдні забаронена спажываць мяса. Танжэрская міжнародная зона і Іспанскае Марока атрымліваюць харчовыя прадукты галоўным чынам з Французскага Марока.

Забастовачны рух ў Шанхаі

ШАНХАЙ, 23 сакавіка. (ТАСС). Газета «Даваньбао» паведамляе, што да бастуючых рабочых трамвайнай і аўтобуснай кампаній на тэрыторыі французскай канцэсіі ў Шанхаі далучылася каля 500 рабочых гідраэлектрастанцый.

Бастаўшыя рабочыя аўтобуснай кампаніі на тэрыторыі міжнароднага сетльмента аднавілі работу.

ЯК МЫ РАБІЛІ ПАЛЁТ

РАСКАЗ АДВАЖНЫХ СОВЕЦКІХ АЭРАНАЎТАЎ тт. НЕВЕРНАВА І ГАЙГЕРАВА

PALETPART

На здымку: аэрастат «СССР ВР-73» перад палётам. Справа—камандзір Б. Неверны. Фота А. Мяжуева. (Фотахроніка ТАСС).

...дзяржаўся больш спакойна. Мы змаглі з поспехам прадаўжаць нашы навуковыя назіранні. Тэрмометр паказваў 27 градусаў марозу. Рэгулярна снедалі і абедалі. Страва ў тэрмасах захавалася добра.

Прыцемкі засталі нас над глухой Сібірскай тайгой на вышыні 1.000 метраў. Баласт ужо канчаўся, а паветраны шар, ахалоджваючыся з кожнай мінутай, усё больш і больш траціў сваю пад'ёмную сілу. Штормавы вецер, суправаджаўшы нас амаль ад самага месца старта, гнаў яго ў таежную глуш, прыціскаў да густога лесу. У 13 гадзін 14 мінут (па маскоўскаму часу) мы зачапіліся за дрэвы. Нечаканы парыў ветру з сілай ударыў гандолу аб пень, мы валіліся ў глыбокі двухметровы снег.

Двое сутак мы правялі ля аэрастата, таму што лыжы пры падзенні гандолы былі паламаны. Тут мы змайстравалі з кары векавых дрэў самаробныя лыжы. Яны выйшлі наславу, і мы накіраваліся 19 сакавіка на пошукі жылля.

Амаль трое сутак блукалі па тайзе. Начавалі пад адкрытым небам пры вогнішчах. Мароз дасягаў 30 градусаў. Штормавы вецер паранейшаму не даваў пакою. Цэлыя слупы снежнага пылу кружыліся ў начной імгле. Разлічваючы быстра знайсці жыллё, мы ўзялі з сабой у дарогу толькі аднадзённы запас харчоў. Але, паколькі пошукі зацягнуліся, прышлося эканоміць. На трэція суткі ў нас асталося ўсяго некалькі галет.

Раніцай 21 сакавіка мы натрапілі на вёску Шэйкіна, Калыванскага раёна. Аказалася, што мы апусціліся ўсяго за 13 кіламетраў ад яе. У час трохдзённага пераходу па тайзе Гайгераў злёгку абмарозіў руку. У вёсцы Шэйкіна яму была аказана медыцынская дапамога. Мясцовыя жыхары нас сустрэлі цёпла і гасцінна. Самаадчуванне зараз вельмі добрае, стомленасць зусім прайшла.

Усё навуковае абсталяванне і кантрольныя прыборы ў поўнай захаванасці. Цэлы нават пломбы, пастаўленыя на барографах спартыўнымі камісарамі Цэнтральнага аэраклуба СССР у дзень нашага старту.

Заданне поўнасцю выканана. Атрыманыя намі даныя, несумненна, прадстаўляць вялікую навуковую цікавасць. На лініі палёту мы праляцелі ў агульнай складанасці звыш 3.200 кіламетраў, а па прамой — каля 2.800 кіламетраў. На месца пасадкі нашага аэрастата прыбылі спартыўныя камісары. Яны склалі акт. Усе дакументы аб нашым палёце будуць накіраваны ў Авіяцыйна-спартыўную камісію Цэнтральнага аэраклуба СССР імені Чкалава.

Заўтра мясцовыя жыхары накіроўваюць да месца пасадкі транспарт. Аэрастат, гандола і ўсё абсталяванне будзе пагружана на сані і перапраўлена ў Новасібірск.

МІНІСТР ЗАМЕЖНЫХ СПРАЎ ЯПОНІІ п. ІОСУКЕ МАЦУОКА Ў МАСКВЕ

23 сакавіка праездам праз СССР спыніўся ў Маскве міністр замежных спраў Японіі п. Іосуке Мацуока.

На Яраслаўскім вакзале п. Іосуке Мацуока сустрэлі: Намеснік Народнага Камісара Замежных Спраў т. С. А. Лазоўскі, Загадчык Пратакольным Аддзелам НКЗС т. В. Н. Баркоў, Загадчык 2-м Далёка-Ўсходнім Аддзелам НКЗС т. С. К. Царапкін, састаў Японскага Пасольства на чале з Паслом Японіі п. І. Тацекава, Пасол Германіі граф фон дэр Шуленбург, Пасол Італіі п. А. Расо, Пасланнік Венгрыі п. Ж. дэ Крыштафі, Пасланнік Славакіі п. Ф. Тысо, Пасланнік Балгарыі п. І. Стаменоў, Пасланнік Румыніі п. Г. Гафенку.

Ад'езд з Масквы Міністра Замежных Спраў Японіі п. Іосуке Мацуока

24 сакавіка выехаў з Масквы ў Берлін Міністр Замежных Спраў Японіі п. Іосуке Мацуока.

На Беларускім вакзале п. Іосуке Мацуока праводзілі: Намеснік Народнага Камісара Замежных Спраў т. С. А. Лазоўскі, Загадчык Пратакольным Аддзелам НКЗС т. В. Н. Баркоў, Загадчык 2-м Далёка-Ўсходнім Аддзелам НКЗС т. С. К. Царапкін, састаў Японскага Пасольства на чале з Паслом Японіі п. І. Тацекава, Пасол Германіі граф фон дэр Шуленбург, Пасол Італіі п. А. Роса, Пасланнік Венгрыі п. Ж. дэ Крыштафі, Пасланнік Славакіі п. Ф. Тысо, Пасланнік Балгарыі п. І. Стаменаў, Пасланнік Румыніі п. Г. Гафенку.

ВЕСНАВЫЯ КАНІКУЛЫ ШКОЛЬНІКАЎ

ПРУЖАНЫ. Школьнікі раёна радасна праводзяць веснавыя канікулы. Пад кіраўніцтвам настаўнікаў гурткі юных натуралістаў арганізуюць вылазкі за горад. Арганізуюцца экскурсіі ў бліжэйшыя калгасы і на машынна-трактарную станцыю. Вучні будуць азнаёмлены з трактарам і іншымі сельскагаспадарчымі машынамі.

У дні канікул адбудзецца ўнутрышкольны прагляд мастацкай самадзейнасці. Лепшыя калектывы прымуць удзел у раённай алімпіядзе дзіцячай мастацкай самадзейнасці.

(БЕЛТА).

Мастацкія работы сталяра-самавучкі

НЕСВІЖ. Шырокай папулярнасцю ў раёне карыстаецца сваімі мастацкімі работамі селянін вёскі Ракавічы, Юшэвіцкага сельсовета, Юсіф Антонавіч Лепеціла. Два мазаічныя партрэты таварышоў Сталіна і Варашылава, састаўленыя тав. Лепеціла з 4 тысяч кавалкаў каляровага дрэва кожны, набыў Маскоўскі музей саматужных вырабаў.

Зараз тав. Лепеціла працуе над вялікім партрэтам правадыра народаў таварыша Сталіна на трыбуне XVIII з'езда ВКП(б).

(БЕЛТА).

Становішча ў Францыі

ВІШЫ, 23 сакавіка. (ТАСС). 21 сакавіка ваенны трыбунал Клермон-Ферана прыгаварыў 7 комуністаў, якія абвінавачваліся ў распаўсюджанні лістовак, да турэмнага зняволення на тэрміны ад трох месяцаў да трох год. Усе яны прыгавораны таксама да грашовага штрафа і пазбаўлення грамадзянскіх праў на тэрміны ад 5 да 10 год.

ВІШЫ, 23 сакавіка. (ТАСС). Упаўнаважаны французскага ўрада па справах ваеннапалонных Скапіні паведаміў супрацоўніка газеты «Пці парыз'ен», што за ўвесь час пасля перамір'я было вызвалена 70 тысяч французскіх палонных (у тым ліку 30 тыс. інтэрніраваных у Швейцарыі, 29 тыс. хворых і раненых, 11 тыс. санітараў). Па заяве Скапіні, ніякага масавага вызвалення французскіх палонных не чакаецца. Артыкул 20 умоў перамір'я, паводле якога ўсе французскія ваеннапалонныя астануцца ў германскім палоне да заключэння міру, захоўваецца ў сіле да канца вайны.

Па дагаворанасці з германскімі ўладамі, як выключэнне, у Францыю вернуцца 7 тыс. сялян, 10 тыс. горнарабочых і 10—15 тыс. салдат, якія маюць чатырох або пяцярых дзяцей.

ВІШЫ, 23 сакавіка. (ТАСС). Па рашэнню ўрада Вішы ў Францыі ўведзена грамадзянская сельскагаспадарчая павіннасць. Аб'яўлена прымусовая мабілізацыя на сельскагаспадарчыя работы ўсіх беспрацоўных і асоб, працуючых не па сваёй спецыяльнасці, ва ўзросце ад 17 да 21 года, а таксама вучні гэтага ўзросту. Усе, хто працаваў калі-небудзь у сельскай гаспадарцы, павінны зноў вярнуцца ў вёску.

НЬЮ-ЙОРК, 23 сакавіка. (ТАСС). Паводле паведамлення агенцтва Асошыэйтэд Прэс, намеснік дзяржаўнага сакратара Уэлес заявіў, што англійскі ўрад дазволіў двум французскім параходам з грузам мукі прайсці праз блакаду. Англія абумовіла гэты дазвол тым, каб уся мука была размеркавана ў неакупіраванай зоне Францыі. За размеркаваннем мукі будуць наглядаць прадстаўнікі амерыканскага Чырвонага крыжа.

На афіцыяльных даных, пасля 1 красавіка ў неакупіраванай зоне Францыі будзе налічвацца каля 10 млн. галадаючых, калі не будзе аказана дапамога.

НОВЫЯ КНІГІ

Дзяржаўнае выдавецтва пры СНК БССР нядаўна выдала некалькі кніг мастацкай літаратуры на рускай і беларускай мовах. Выйшлі і паступілі ў продаж:

А. Купрын. «Поединок», «Молох». У адной кнізе два вялікіх творы аднаго з вядомых рускіх пісьменнікаў, якія карыстаюцца шырокай папулярнасцю ў чытачоў. Кніга выйшла на рускай мове тыражом у 10.000 экземпляраў і каштуе 6 руб. 50 кап.

Якуб Колас. «У старых дубах»—апавяданні для дзяцей сярэдняга ўзросту. У кнізе змешчана 15 апавяданняў, напісаных Коласам у розны час. Тут: «Школа», «Жывая вада» (1907 г.), «На начлезе» (1908 г.) «Малады дубок» (1913 г.), «Салавей» (1922 г.), «У чым іх сіла» (1925 г.) і інш. Кніга надрукавана тыражом у 8.000 экземпляраў. Кошт яе—2 руб. 20 кап.

Міхась Лынькоў. «Выбраныя апавяданні». У зборніку—восем апавяданняў пісьменніка ордэнаносца. Уступны артыкул «Апавяданні Міхася Лынькова» напісаў Л. Бараг. Кніга выдана тыражом у 10.000 экземпляраў і каштуе 3 руб.

Закончыўся прагляд драматычных калектываў

ВІЛЕЙКА. Ва ўсіх раёнах вобласці закончыўся другі тур прагляду самадзейных драматычных калектываў. За час прагляду колькасць драматычных гурткоў павялічылася з 33 да 159. Было пастаўлена 57 п'ес на абаронныя тэмы, 15—аб калгасным жыцці і інш. Усяго ў праглядзе прыняло ўдзел 128 калектываў. (БЕЛТА).

Паведамленні

Варашылаўскі РК КП(б)Б просіць наступных таварышоў з'явіцца ў аддзел учоту: І. Р. Яшукова, І. А. Уценка, Д. М. Трошына, В. П. Сокалава, Г. Ш. Русінава, Н. А. Міскевіча, Л. В. Міхельсона, Б. І. Левіна, Л. Е. Караулаву, В. П. Дарожкіна.

25 сакавіка, у 7 гадзін 30 мінут вечара, у памяшканні Дома вучоных (Комуністычная, 17), дырэкцыя Інстытута гісторыі Акадэміі навук БССР і Праўленне Дома вучоных праводзяць урачысты сход, прысвечаны 70-годдзю Парыжскай Комуны. Парадак дня: даклад прафесара Маскоўскага Дзяржаўнага універсітэта т. Зоркага — «Маркс аб Парыжскай Комуне» (па новых матэрыялах); даклад акад. Перцава «Ленін аб Комуне»; даклад кандыдата гістарычных навук т. Слёзберг — «Комуна і руская дыпламатыя».

Запрашаюцца навуковыя работнікі, педагогі.

ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫІ АКАДЭМІІ НАВУК БССР,
ПРАЎЛЕННЕ ДОМА ВУЧОНЫХ.

Адказны рэдактар Т. С. ГАРБУНОЎ.

ADSPART